

Bamble
kommune

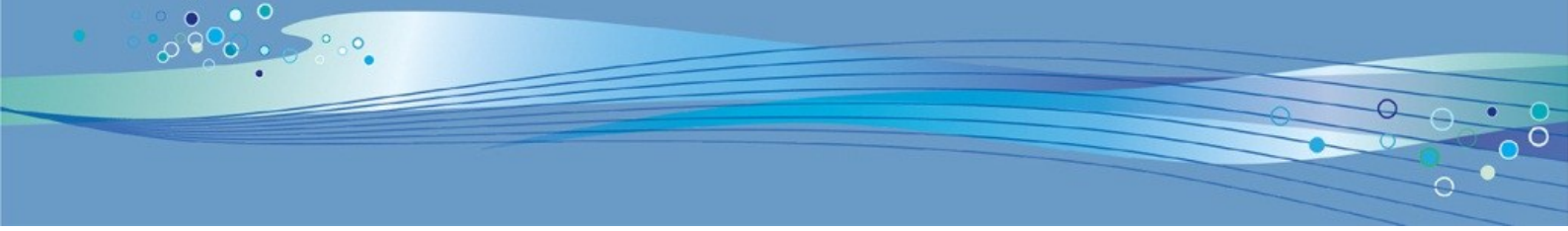
Felles kompetanseplan

Ledelse av inkluderende språk- og lekemiljø

Sammen skaper vi inkluderende og attraktive barnehager

2026 - 2027

INNHold

.....	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Innledning	3
Kompetanseplanens formål og bakgrunn	3
Kollektiv kompetanseutvikling.....	4
Liv og røre i barnehagene	4
Roller og ansvar i kollektiv kompetanseutvikling	5
Organisering av arbeidet i telemark fra 2026	5
Samarbeidsforum	5
Regionalt kompetansenettverk.....	6
Lokal styringsgruppe	6
Lokalt nettverk.....	7
Barnehageeier	7
Ledere av barnehagene	7
Samskaping mellom barnehagene og USN	8
Ressursperson og pedagogiske ledere.....	8
Øvrige ansatte.....	8
Andre kompetansehevende tiltak utenfor ordningen for kollektiv kompetanseutvikling.....	9
Fremdriftsplan for barnehageåret 2026 - 2027	11
Tilskuddsmidler til lokalt nettverk barnehage og skole	11
Utviklingsmodell for utviklingsområdene.....	12
Samskaping og ledelse til barnas beste	12
Kjennetegn på måloppnåelse	14
Tema for barnehageåret 2026 – 2027:	15
Kompetanseheving gjennom tre løp	16
Privat- og kommunal styrergruppe:.....	16
Samarbeidsbarnehager:	16
Arbeidsgrupper på tvers av barnehagene	16
Årshjul	17
Vedlegg – mal kompetanseplan for barnehagene.....	21
Litteraturliste (listen kan bli endret underveis).....	22
Nyttige linker.....	23

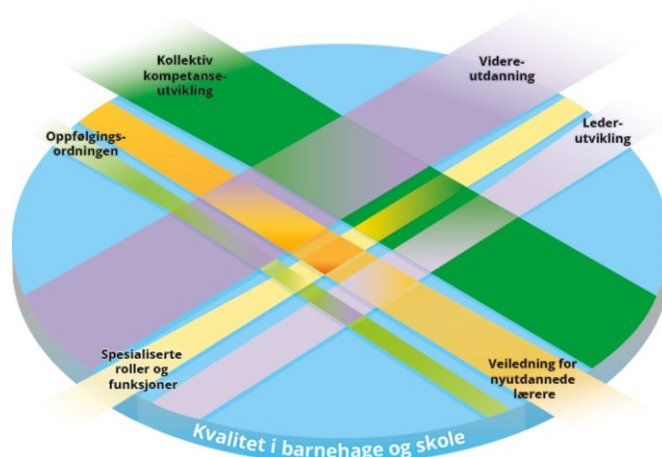
KOMPETANSEPLANENS FORMÅL OG BAKGRUNN

Bamble kommune har som visjon å sammen skape inkluderende og attraktive lokalsamfunn. Barnehage er en del av lokalsamfunnet og sammen har vi som mål å skape inkluderende og attraktive barnehager med høy kvalitet. Kompetanseplanen skal bidra til at barnehagene omsetter kommuneplanens prioriteringer til praksis – til beste for barn og familier i Bamble. Tiltakene i planen skal bidra til at barnehagene og den enkelte ansatte har nødvendig kompetanse til å oppfylle barnehagens oppdrag og mandat.

Kompetanseplanen bygger på den nasjonale strategien [System for kompetanse- og karriereutvikling for ansatte i barnehage og skole](#). Det helhetlige systemet for kompetanse- og karriereutvikling (SKK) erstatter og bygger videre på blant annet Kompetanse for fremtidens barnehage som utgikk i 2025. Nytt i år er at de tidligere ordningene – ReKomp (barnehage), DeKomp (skole) og Kompetanseløftet (skole, barnehage og PPT) – er slått sammen til én ordning: Tilskuddsordning for kompetanseutvikling (TFK).

Det overordnede målet for strategien er å sikre at alle barn får et godt faglig og pedagogisk tilbud slik at de utvikler seg, lærer og trives. Hovedtiltakene i systemet består av profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere, videreutdanning, kollektiv kompetanseutvikling, lederutvikling, spesialiserte roller og funksjoner, og oppfølgingsordningen. Tiltakene skal ses i sammenheng, bygge på og forsterke hverandre og slik bidra til at barnehagene og skolene oppnår målene i rammeplan og læreplan. Kompetanseutvikling er en viktig del av det systematiske arbeidet med kvalitetsutvikling

Prinsippene som ligger til grunn for det helhetlige systemet for kompetanse- og karriereutvikling er at kompetanse- og karriereutviklingen skal være langsiktig og forutsigbar. Den skal ta utgangspunkt i lokale behov i barnehager og skoler, og de ansatte skal få medvirke i arbeidet. Individuell kompetanseutvikling og felles kompetanseutvikling på arbeidsplassen skal ses i sammenheng. Arbeidet skal bygge på likeverdige partnerskap og på kunnskap fra forskning, erfaring og praksis. Prinsippene skal bidra til at tiltakene henger sammen og trekker i samme retning.

KOLLEKTIV KOMPETANSEUTVIKLING

Tilskuddsordningene for kollektiv kompetanseutvikling omfatter alle ansatte i barnehage og skole og skal bidra til kompetanseutvikling på arbeidsplassen ut fra lokale behov. Gjennom kollektive kompetansetiltak skal de ansatte utvikle sin praksis og kvalitet på tilbudet i partnerskap med universiteter og høyskoler eller i et forpliktende samarbeid med fagskoler. Partnerskap skal også bidra til å gjøre lærerutdanningene mer praksisnære og oppdaterte. Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis er en viktig satsing som vil bli ivarettatt i ordningen.

Målet med tilskuddsordningene er å bidra og støtte barnehage- og skoleeiere i å:

- tilby et likeverdig pedagogisk tilbud som fremmer læring, utvikling og trivsel hos alle barn, elever og voksne deltakere.
- utvikle kompetanse for å forebygge utenforskap og fremme inkludering.
- sikre et tilpasset pedagogisk tilbud til alle barn, elever og voksne deltakere inkludert de som får spesialpedagogisk hjelp eller individuelt tilrettelagt opplæring.
- bygge kompetanse for å ivareta det samiske perspektivet.
- styrke profesjonelle læringsfellesskap i barnehager og skoler vurdert ut fra lokale behov.
- styrke barnehage- og lærerutdanningene.

I Langsiktig plan for kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole i Telemark har Samarbeidsforum i Telemark vedtatt at tilskuddet skal støtte lokale behov, samarbeid og erfaringsdeling, med en overgangsperiode for eksisterende tema og tiltak, og en kartlegging i 2026 for å vurdere eventuelle nye temaer.

Overordnet tema for Bamble for 2026/27 er: Inkluderende praksis i skole og i barnehage: «Lek, språk og atferdsforståelse som grunnlag for inkluderende praksis i skole, i barnehage og tverrfaglig». Barnehagenes kompetanseplaner skal ta utgangspunkt i overordnet kompetanseplan og tilpasses egne kompetansebehov.

Alle kommunale og private barnehager i Bamble inviteres til å delta i kollektiv kompetanseutvikling. Barnehager som ikke ønsker å delta, må vise til og jobbe etter egen kompetanseplan som er forankret i nasjonal kompetansestrategi.

LIV OG RØRE I BARNEHAGENE

Barnehagene i Bamble er Liv og Røre-barnehager. Målet er å fremme helse, trivsel og inkludering som grunnlag for læring og livsmestring for alle barn. Arbeidet er i tråd med FNs bærekraftsmål, og Rammeplan for barnehagen, som vektlegger at barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. I tillegg følger Liv og Røre nasjonale anbefalinger for fysisk aktivitet, redusert stillesitting og retningslinjer for mat og måltider.

Gjennom systematisk arbeid med fysisk aktivitet, bevegelsesglede og matglede ønsker vi å sikre kvalitet, forebygge utenforskap og legge grunnlag for gode vaner hos både barn og ansatte. Arbeidet med holdninger gir støtte til å ta helsefremmende valg – både i barnehagen og senere i livet.

Liv og røre består av tre hovedområder: Fysisk aktivitet og bevegelsesglede, kosthold og matglede, samt holdningsarbeid. Felles mål er å styrke helse, trivsel og inkludering.

Vi har fokus på at barn får utforske og oppleve gjennom kroppen. Fysisk aktivitet skal være en naturlig del av leken, med vekt på mestring, fellesskap og positive opplevelser. Vi vil også arbeide med følelsesregulering gjennom kropp og bevegelse.

Når barn opplever bevegelsesglede, styrker det både motorisk, sosial og kognitiv utvikling, og kan bidra til robusthet og livslang lyst til aktivitet. Kommuneplanens samfunnsdel legger vekt på å hindre utenforskap, god folkehelse og livskvalitet.

ROLLER OG ANSVAR I KOLLEKTIV KOMPETANSEUTVIKLING

Statsforvalteren informerer om rammer og vilkår for tilskuddsordningen i sine fylker. Statsforvalteren setter egne tidsfrister ved årlig kunngjøring av ordningen.

Kommunen, private eiere eller et nettverk av kommuner, utarbeider behovsmelding i samarbeid med universitet, høyskole og fagskole. Behovsmeldingen begrunnes i utviklingsbehov i barnehager og skoler identifisert på en måte som involverer de ansatte. Vurderingene danner grunnlag for planlegging av kompetanseutviklingstiltak for hele eller deler av personalet.

Statsforvalteren mottar behovsmeldinger og lager forslag til fordeling av tilskuddsmidlene. Forslaget til fordeling presenteres i samarbeidsforum som skal vurdere og gi innspill. Statsforvalteren fatter vedtak om tildeling av tilskudd og fordeler tilskuddet til tilskuddsmottaker innen 15. april. Mottakere av tilskudd skal rapportere årlig til Statsforvalteren om hvilke tiltak som er gjennomført, hvordan midlene er brukt og foreta en vurdering av måloppnåelse.

ORGANISERING AV ARBEIDET I TELEMARK FRA 2026

Langsiktig plan for kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole i Telemark ble fastsatt av Samarbeidsforum i Telemark 08.12.25

SAMARBEIDSFORUM

Samarbeidsforumet skal sikre medvirkning for aktørene i ordningen, og skal inkludere representanter for offentlig og private barnehageeiere, universitet og høyskole med geografisk nærhet til regionen, barnehagemyndighet, KS, PBL og lærerorganisasjonene.

Samarbeidsforum har to hovedoppgaver. Forumet skal enes om en felles årlig innstilling og bli enige om en overordnet, langsiktig plan. En årlig innstilling skal gi oversikt over hvilke tiltak som skal prioriteres, hvem som skal delta og hvordan midlene skal brukes. Prioritering av tiltak skal være forankret i en langsiktig plan.

Overordnede tema for ordningen skal bidra til at de enkelte lokale behov kan vurderes, samtidig som det legges til rette for samarbeid og erfaringsdeling på tvers. Nåværende

tema/tiltak videreføres i en overgangsperiode. Nytt tema vurderes etter en kartlegging i 2026 av det lokale behovet og/eller når de eksisterende tiltakene er gjennomført.

Samarbeidsforum i Telemark			
Felles samarbeidsforum i Telemark			
Barnehagemyndighet	Privat skoleeier	Kommunalsjef	UH
Kommunal barnehageeier	Kommunal skoleeier	Kommunal PPT-leder	KS
Privat barnehageeier		STATPED	Fagforbundet
			Utdanningsforbundet
3 personer	2 personer	3 personer	4 personer

REGIONALT KOMPETANSENETTVERK

Statsforvalteren skal fasilitere for regionale nettverk. Ledere/representanter av den lokale styringsgruppen, samt UH møtes på tvers av kommunene i et regionalt kompetansenettverk to ganger i året. Dette for å sikre god involvering og deltakelse på tvers av kommunegrenser, dele erfaringer og bistå samarbeidsforumet med praktiske oppgaver (rapportering ol.). Medbestemmelse skal ivaretas i tråd med de gjeldende avtaler mellom partene i arbeidslivet

LOKAL STYRINGSGRUPPE

Styringsgruppa må legge til rette for at både private og kommunale barnehager inkluderes i tiltakene. Styringsgruppen skal utarbeide kompetanseplan, behovsmelde og sikre rettferdig fordeling av tilskuddsmidler i tråd med målene for tilskuddsordningen.

Midler fordeles ut fra lokale behovsvurderinger. Udir fordeler midler til statsforvalteren gjennom årlige tildelingsbrev.

- 40 % av midler er forbeholdt til tiltak som er barnehagebasert
- 40 % av midler er forbeholdt til tiltak som er skolebasert
- 20 % av midler er forbeholdt til tiltak som er av mer tverrfaglig karakter (inkludert spesialpedagogikk og inkluderende praksis)

Den lokale styringsgruppen trenger ikke å ta hensyn til fordelingsnøkkelen i sin behovsmelding, hvert år. Med dette legger samarbeidsforum til rette for at eiere kan prioritere satsinger, men må i løpet av en tre-årsperiode sikre at behovene til barnehage og skole, samt spesialpedagogikk, inkluderende praksis og PP-tjenesten er ivaretatt.

Bamble kommune er i partnerskap med Universitetet i Sørøst-Norge (USN) og følger Samarbeidsforums veiledende fordelingsnøkkel for tilskuddet. Partnerskap i denne ordningen er et forpliktende og langsiktig samarbeid mellom barnehager og grunnskoler og universiteter og høyskoler, med gjensidig nytte av å samarbeide. Formålet er å utvikle den kollektive kunnskapen i barnehager og grunnskoler for at tilbudet til barn og elever skal ha likeverdig og høy kvalitet. Målet med partnerskapene er at praksisen i barnehager og skoler

skal bli mer forskningsbasert, og at erfaringer og oppdatert praksiskunnskap skal tilbakeføres og bidra til å styrke lærerutdanningene.

Lokal styringsgruppe i 2026 består av:

- Johnny Tiochta – Virksomhetsleder barnehage
- Anita Hjorteseth – Virksomhetsleder skole
- Simen Storås – Virksomhetsleder PPT og pedagogiske støttetjenester (koordinator)
- Heidi Bakkejord – Barnehagemyndighet/barnehagefaglig rådgiver
- Øyvind Hansen – Skolefaglig rådgiver
- Kristine H. Rubilar - USN (koordinator)
- Tone Lindal – representant utdanningsforbundet

LOKALT NETTVERK

Lokalt nettverk i Bamble skal være pådrivere og koordinere arbeidet med kollektiv kompetanseutvikling og Liv og røre. Dette nettverket består av styrere fra både kommunale og private barnehager, virksomhetsleder barnehage, representant fra Utdanningsforbundet, PPT og barnehagemyndigheten. Representantene har ansvar for å fremme utviklingsarbeidet på vegne av gruppen de representerer. De skal også legge til rette for samskaping og jobbe mot en felles retning for barna i Bamble.

For barnehageåret 2026- 2027 deltar følgende representanter:

- Styrere: Hanne Enger, Cathrine Fischer, Lissbeth Varnes og Bjørg Ditlefsen
- PPT-rådgiver: Inger Helene Tønnesen
- Avdelingsleder PST: Helene Heimdal
- Barnehagemyndighet: Heidi Bakkejord (leder)
- Virksomhetsleder barnehage: Johnny Tiochta
- Representant fra Utdanningsforbundet: Line Boseth Johansen
- Fagperson fra USN: Anne Marie Øien

BARNEHAGEEIER

Kommuner og private eiere skal årlig utarbeide behovsmelding i samarbeid med universitet, høyskole og fagskole, eller eventuelt andre relevante kompetansemiljøer. Partnerskapene i tilskuddsordningen rapporterer om bruk av tilskuddsmidlene og måloppnåelse til statsforvalter i juni hvert år. Det er kommunen og de private eierne som er ansvarlig for rapportering.

LEDERE AV BARNEHAGENE

Hver enkelt barnehageleder har, i samarbeid med barnehageeier, ansvar for planlegging, involvering og gjennomføring av kompetansetiltak, med god støtte fra barnehageeier og

universitet/høgskole. Ledere har et viktig ansvar for å sikre vurdering av kompetansebehov på en måte som involverer ansatte.

Sammen med eiere har de også et viktig ansvar for å bidra til et godt partnerskap med universitet eller høgskole, gjennom å invitere dem inn i de lokale prosessene og vurderingene.

SAMSKAPING MELLOM BARNEHAGENE OG USN

Samarbeidet mellom nettverk, barnehagene og universitetet tar sikte på å utvikle et partnerskap basert på gjensidighet, likeverdighet og respekt. I prosessen skapes kunnskap sammen. Partnerskapet skal få betydning for både barnehagenes pedagogiske praksis, og barnehagelærerutdanningens praksisnære undervisningspraksis. I løpet av prosessen gjennomføres kontinuerlig evaluering, der den nye kunnskapen bidrar til videre planer. Ulike former for dokumentasjon vil være gjenstand for drøftinger, analyser, nye forståelser og endring. USN stiller med dedikerte ressurspersoner som bidrar inn i det faglige arbeidet gjennom lokal styringsgruppe, lokalt nettverk og tiltak i kompetanseplanen.

RESSURSPERSON OG PEDAGOGISKE LEDERE

Ressurspersonen har en sentral rolle i utviklingsarbeidet. Denne personen skal bistå styrer i å fremme og implementere utviklingsarbeidet *Inkluderende språk- og lekemiljø* i hele barnehagen. Ressurspersonen skal være en pådriver i arbeidet, og skal aktivt bidra til å skape et miljø som fremmer barnas utvikling og trivsel. Personen deltar i arbeidsgruppe hvor en samarbeider med andre barnehager, USN og andre aktuelle samarbeidspartnere. Ressurspersonen skal også være i stand til å videreformidle teori, ideer og refleksjoner fra arbeidsgruppa, og skal være en støtte og veileder for personalet i barnehagen.

Pedagogisk leder har et medansvar for å iverksette og lede det pedagogiske utviklingsarbeidet i sin gruppe eller avdeling. Denne rollen innebærer å koordinere planlegging, gjennomføring, dokumentasjon, vurdering og utvikling i samsvar med barnehagens kompetanseplan. Videre skal den pedagogiske lederen støtte ressursperson og styreren for å sikre at hele barnehagen utvikler seg i en enhetlig retning.

ØVRIGE ANSATTE

Alle ansatte i barnehagen har et felles ansvar for å gi alle barn et tilrettelagt tilbud i samsvar med barnehageloven og rammeplanen. For å oppnå dette, må barnehagen fungere som en lærende organisasjon, og hver enkelt ansatt må delta i planlegging, gjennomføring, evaluering og justering av tiltak til det beste for alle barn.

Alle ansatte i barnehagen utøver det pedagogiske arbeidet og skal legge til rette for barns trivsel og utvikling, i samarbeid med foresatte. Personale med relevant kompetanse er en forutsetning for en inkluderende barnehage, som kan møte hvert enkelt barns behov og bidra til sosial utjevning. I tillegg til barnehagelærerutdanning ved Universitet og høyskoler finnes det ulike kompetansetiltak og karriereveier for barnehageassistenter og andre ansatte i barnehagen.

Profesjonsfaglig veiledning for nyutdannede lærere i barnehage og skole

Hverdagen i barnehage og skole krever kompetanse hos lærerne som ikke kan utvikles gjennom utdanning alene. Læreryrket innebærer å ha et stort ansvar for barn og elever i en arbeidshverdag der det er høye forventninger om å bidra til barn og elevers utvikling og læring, og å skape et trygt og godt barnehage- og skolemiljø. Nyutdannede lærere møter ansvaret, kompleksiteten, forventningene og kravene i yrket fra dag én. Profesjonsfaglig veiledning skal gi den nyutdannede støtte til å etablere sin identitet som lærer og til å bli en likeverdig bidragsyter i det profesjonsfaglige fellesskapet i barnehage og skole. I Bamble kommune har vi et eget program for veiledningsordningen i skole og barnehage.

Videreutdanning

Videreutdanning skal bidra til å utvikle kvaliteten i barnehage- og opplæringstilbudet og bør ses i sammenheng med kollektiv kompetanseutvikling. Tilskuddsordningen for videreutdanning skal legge til rette for studiepoenggivende utdanning, basert på både individuelle og lokale behov. Kommunen har ansvar for å planlegge, prioritere og tilrettelegge deltakelse i ordningen. For 2026/27 er dette tilbudet begrenset til de som allerede er i gang med en videreutdanning, i påvente av en helhetlig kartlegging av videreutdanningsbehov i skole, barnehage og PPT i Bamble kommune.

For kommuner tildeles tilskuddet separat til barnehage og grunnskole på grunn av ulike budsjettposter i statsbudsjettet. Kommunen kan likevel se og bruke midlene for barnehage og grunnskole på tvers, etter at tilskuddsmidlene knyttet til barnehage er fordelt mellom kommunale og private barnehager. Kommunen fordeler tilskuddet til barnehage forholdsmessig mellom kommunale og private barnehager. I vurderingen av hvilke kommunale og hvilke private barnehager som skal få midler, skal kommunen se hen til behovet til den enkelte barnehage. Kommunen må derfor ha lokale prosedyrer for innmelding og vurdering av behov som ivaretar alle barnehager i kommunen.

Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning (ABLU)

ABLU er tilrettelagt for assistenter og barne- og ungdomsarbeidere som ønsker å utdanne seg til barnehagelærere. ABLU er organisert som en deltidsutdanning over fire år med et omfang på 180 studiepoeng.

Barnehagefaglig grunnkompetanse

Barnehagefaglig grunnkompetanse for assistenter som mangler barnehagefaglig kompetanse og erfaring. Tiltaket er i tråd med nasjonale rammer for barnehagefaglig grunnkompetanse. [Kurs: barnehagefaglig grunnkompetanse | udir.no](https://www.udir.no/kurs/barnehagefaglig-grunnkompetanse)

Fagbrev som barne- og ungdomsarbeider (praksiskandidatordningen)

Ansatte med fagbrev i barne- og ungdomsarbeiderfaget har en verdifull kompetanse for arbeid i barnehage. Det er to ordninger som gjør det mulig å ta fagbrevet ved siden av arbeidet i barnehagen for assistenter som mangler formell kompetanse om arbeid med barn.

- I praksiskandidatordningen kan en assistent ta fagprøven basert på minst fem års arbeidserfaring.
- I ordningen fagbrev på jobb kan en assistent inngå en opplæringskontrakt og få veiledet praksis før de går opp til fagprøve. Denne ordningen krever minst ett års arbeidserfaring i barnehagen.

Styringsgruppe - regional videreutdanning

Det vil komme mer informasjon i løpet av 2026/27 om videreutdanningstilbud Grenlandskommunene og USN utvikler sammen for ansatte i barnehage og grunnskole.

FREMDRIFTSPLAN FOR BARNEHAGEÅRET 2026 - 2027

Lokal kompetanseplan revideres årlig med bakgrunn i nasjonale og kommunale føringer, lokalt nettverks rapportering til UDIR, samt barnehagenes meldte kompetansebehov.

TILSKUDDSMIDLER TIL LOKALT NETTVERK BARNEHAGE OG SKOLE

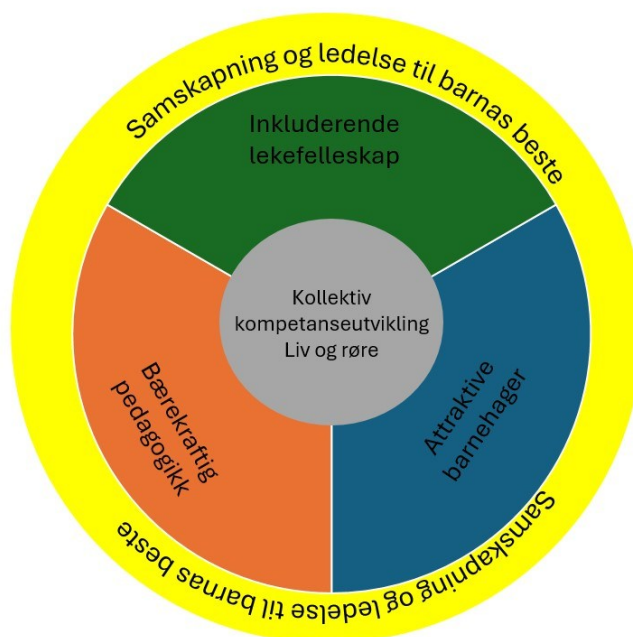
Midlene skal dekke både utgifter knyttet til avtalen med UH, samt kommunens egne utgifter.

Ordning	Prosjektnavn/tema	Beløp tildelt i 2026	Beløp tildelt til barnehage
Kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole	Tiltak 1: Analyse og kompetansebehov – midler til lokalt nettverk	100 000	34 000,-
	Tiltak 1: Analyse og kompetansebehov – lokalt nettverk – midler til koordinator	30 000	5000,-
	Tiltak 1: Analyse og kompetansebehov - midler til USN.	482 000	
	Tiltak 2: Inkluderende praksis i barnehage og skole – midler til lokalt nettverk	50 000	25 000,-
	Tiltak 2: Inkluderende praksis i barnehage og skole lokalt nettverk – midler til koordinator	30 000	15 000,-
	Tiltak 2: Inkluderende praksis i barnehage og skole – midler til USN.	550 000	20 timer til lokalt nettverk barnehage
Sum totalt		1 242 000	

Fra USN er det satt av tid til 4 møter á 2 timer i lokalt nettverk. Her kan vi se på muligheten til å strekke antall møter, ved å redusere lengden fagpersonen deltar i møtet. Det er også avsatt nok timer til å gjennomføre 3 arbeidsgruppemøter og 1 personalmøte i løpet av året. Det vil si 23.9, 14.10, 13.1 og en dag i mars.

I tillegg har lokalt nettverk barnehage fått en ekstra tildeling på kroner 37 184,- under ordningen Regional ordning for kompetanseutvikling i barnehage. Tilskuddet må brukes innen 31. desember 2026.

UTVIKLINGSMODELL FOR UTVIKLINGSOMRÅDENE

Fiaur 1 Utviklingsmodell på

SAMSKAPING OG LEDELSE TIL BARNAS BESTE

Barnehagens oppdrag er å gi barna et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Vi i barnehage ser verdien av å samskape på tvers av eget kommunalområde, andre kommunalområder og sammen med UH-sektoren. Samskaping handler om når ulike profesjoner møtes for å skape en ny og forbedret praksis.

Personalet er den viktigste faktoren for kvalitetsutvikling i barnehagene og vi må kontinuerlig utvikle og endre egen praksis. En viktig faktor er at det bygges kapasitet i hele personalgruppa i barnehagen, det vil si kompetanseheving, personalets motivasjon og arbeid med verdier og holdninger. I lærende profesjonsfellesskap utvikles ny kunnskap ved å ha et forskende praksisnært blikk på barnehagekulturen. For å skape et inkluderende barnehagemiljø er arbeidsplassen den viktigste utviklingsarenaen, der ledere og ansatte utvikler sin profesjonalitet sammen. For å skape lærende profesjonsfellesskap må ledere ha kompetanse i å lede lærende organisasjoner.

Aktuelle tiltak kan være:

- Styremøter som støtter lederne til å fremme personalets kapasitet og utvikle lærende organisasjoner
- Etablere lærende nettverk på tvers av barnehager og andre instanser

- Lærende møter
- Ta i bruk ulike verktøy for å utvikle en lærende organisasjon

BÆREKRAFTIG PEDAGOGIKK

Barnehagene spiller en sentral rolle i å fremme verdier og holdninger, samt etablere handlingsmønstre og vaner som støtter en bærekraftig fremtid.

En bærekraftig pedagogikk fokuserer på kulturelle/sosiale, økonomiske og miljømessige faktorer. Målet er å ruste barna til et samfunn i bevegelse ved å anerkjenne barndommens egenverdi her og nå. Vi ønsker å oppmuntre barna til å tenke kritisk, samhandle, vise omsorg og ta ansvar for fellesskapet.

INKLUDERENDE LEKEFELLESSKAP

Bamble skal være en inkluderende og mangfoldig kommune. Bamble skal derfor har trygge barnehager med godt oppvekstmiljø og fremtidsrettet opplæring. Bamble kommune har som målsetning å redusere utenforskap, sosial ulikhet og bidra til at innbyggerne mestrer egne liv gjennom forebyggende arbeid og aktiv bistand

Lek er barns viktigste arena for å oppleve livsmestring, og har betydning for alle sider ved deres utvikling. Barnehagens viktigste oppgave er derfor å sikre at alle barn får delta i sosial lek som er preget av humor, innlevelse og mulighet til å medvirke. Barnehagene våre fremmer et inkluderende lekemiljø og felles opplevelser som fremmer lekelyst og vennskap. Personalet er aktive deltakere i lek og samspill, de anerkjenner barna og hjelper til med å finne gode løsninger. Barna møter varme, tydelige og grensesettende ansatte.

Barnehagene våre er opptatt av å fremme et godt samarbeid med foreldrene for å sammen skape et inkluderende miljø for alle. Personalet bruker pedagogisk dokumentasjon som verktøy for refleksjon og for å styrke et inkluderende miljø. Målet for barnehagene er at alle barn er i lek og opplever seg betydningsfulle i fellesskapet. For å oppnå dette målet, må *laget rundt barnet* jobbe tett og godt sammen.

ATTRAKTIVE BARNEHAGER

Bamble skal være en attraktiv kommune som fremmer livskvalitet, med fokus på kompetanse og innovasjon. Målet er at barnehagene har høy kvalitet som fremmer livsmestring, tillit, trygghet og trivsel. Dette oppnås ved å ha tilgjengelige ansatte med høy kompetanse og kapasitet. Vi våger å utfordre eksisterende praksis i lys av barns beste. Barnehagene følger en enhetlig og tydelig retning med blikket rettet mot fremtiden. Både barn og foreldre opplever å være aktive deltakere i barnehagens planleggings- og vurderingsarbeid. Det legges vekt på samarbeid med andre instanser for barnas beste. Fokus er på å fremme livskvalitet ved å skape et trygt, støttende og stimulerende miljø der alle barn trives og utvikler seg.

Samskaping og ledelse til barns beste		
Bærekraftig pedagogikk	Inkluderende lekefellesskap	Attraktive barnehager
Barnehagen skal støtte barn i å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.	Alle barn er i lek og opplever seg betydningsfulle i fellesskapet	Barnehagene har en tydelig ledelse og bygger høy kapasitet, gjennom å utvikle kompetanse, motivasjon og felles verdier
Vi ruster barn til å mestre utfordringer Vi støtter barn til aktiv deltakelse i fellesskapet og gi plass til andre Vi gir barn valgmuligheter, og støtter dem til å ta selvstendige valg Vi støtter og hjelper barn i å regulere følelser Vi gir barn tydelige forventninger i trygge rammer Vi bidrar til å utjevne sosiale forskjeller gjennom felles erfaringer og opplevelser Vi har et godt psykososialt miljø som fremmer livsmestring og helse Vi legger til rette for at alle barn opplever bevegelsesglede, matglede og matkultur Vi gir barn mulighet til å sanse, oppleve, leke og lære med hele kroppen og alle sanser som utgangspunkt Vi legger til rette for allsidig bevegelseserfaring ute og inne, året rundt Verdibevisst meningsledelse med mot til å prioritere til barns beste	Vi har et multimodalt språk- og lekemiljø Det er tydelig sammenheng mellom allmenpedagogikk og spesialpedagogikk i barnehagens praksis Vi har et fysisk miljø som fremmer inkludering inne og ute Vi legger til rette for at alle barn deltar i lekefellesskapet Vi beskytter, bekrefter og beriker barns lek Vi er varme og grensesettende, autoritative voksne Vi gir barn støtte til å utforske og mestre risikofylt lek, gjennom kroppslige utfordringer Vi er sensitive og lydhøre for barns signaler for å fange barns interesser, initiativ og behov Barns lekende samspill er utgangspunkt for barnehagens tema- og prosjektarbeid	Vi involverer hele personalgruppen i refleksjon, læring og videreutvikling av felles praksis Vi våger å utfordre eksisterende praksis i lys av barns beste Vi har felles verdier, retning og mål Barnehagene samskaper med hverandre, PPT, PST, USN og andre enheter for å skape en helhet, et «felles vi» Vi legger til rette for at barn deltar aktivt i barnehagens planlegging og vurderingsarbeid Vi ser foreldre som ressurs og legger til rette for gjensidighet og medvirkning i foreldresamarbeidet Vi legger til rette for mestringstro for barn, ansatte og foresatte Mangfold og ulikhet er en styrke i barnehagen Vi gir barn rett hjelp til rett tid Vi er dedikerte voksne som prioriterer tid og kapasitet til barns beste

TEMA FOR BARNEHAGEÅRET 2026 – 2027:

Bamble kommune har fått tildelt midler til to tiltak kommende skole- og barnehageår:

Tiltak 1: Analysearbeid

Det skal gjennomføres en analyse i samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge (USN), med mål om å utvikle en helhetlig og flerårig plan for kompetanseutvikling. I dette arbeidet vil det være behov for medvirkning fra ansatte, blant annet som informanter, for å sikre at tiltakene treffer behovene til barn og elever på en god måte.

Tiltak 2: Videreføring av satsingsområder

Det legges opp til en videreføring av tema fra tidligere satsinger, men i mindre omfang. Felles hovedtema for barnehage, skole og PPT er «Lek, språk og atferdsforståelse som grunnlag for inkluderende praksis». Virksomhet barnehage har valgt å legge dette inn under tittelen «Inkluderende språk og lekemiljø».

Ledelse av et inkluderende språk og lekemiljø

Hovedfokuset for kompetanseutviklingsarbeidet i barnehageåret 2026–2027 er ledelse av inkluderende språk- og lekemiljø. Dette innebærer å styrke styreres og pedagogiske ledes kompetanse i å legge til rette for inkluderende praksiser som fremmer barns deltakelse, tilhørighet og språklige utvikling i lek og samspill.

I tråd med forskrift om kollektiv kompetanseutvikling i barnehage og grunnskole skal midlene benyttes til tiltak som bidrar til å utvikle og styrke profesjonelle læringsfellesskap både internt i barnehagene og på tvers av barnehager og skoler. Kompetanseutviklingsarbeidet vil derfor organiseres slik at det understøtter felles refleksjon, erfaringsdeling og utvikling av praksis i kollektive sammenhenger slik at barnehagene videreutvikles som lærende organisasjoner.

Språk- og lekemiljø

Leken er barnas viktigste arena for utvikling, læring og sosial deltakelse. Gjennom lek utvikler barna språk, relasjoner og tilhørighet, og leken danner et sentralt grunnlag for et inkluderende barnehagemiljø. De siste årene har barnehagene hatt et særlig fokus på inkluderende lekemiljø, og dette arbeidet videreføres. Samtidig vil det i kommende barnehageår være økt oppmerksomhet på å styrke et godt og inkluderende språkmiljø i barnehagens dagligliv.

Barns språkutvikling skjer i samspill med andre og utvikles gjennom meningsfulle aktiviteter. Lek, samtaler, høytlesning og dialog rundt bøker, samt musiske aktiviteter som sang, rim og regler, gir rike muligheter for språklig deltakelse. Et bevisst språkarbeid handler derfor om hvordan personalet legger til rette for språklig samspill gjennom hele dagen.

Dette forutsetter et aktivt og tilstedeværende personale som kan observere, støtte og videreutvikle barns språklige uttrykk. Gjennom deltakelse i lek og hverdagsaktiviteter kan personalet fange opp initiativ, utvide samtaler og bidra til at flere barn inkluderes i språklige fellesskap.

Økt bevissthet om egen rolle, sammen med systematisk observasjon og refleksjon, vil være sentralt i arbeidet. Målet er et språkmiljø som fremmer deltakelse, mestring og tilhørighet for alle barn, integrert i barnehagens lek og daglige aktiviteter.

KOMPETANSEHEVING GJENNOM TRE LØP

For å fremme et *inkluderende språk og lekemiljø* vil kompetansehevingen for barnehagene bli organisert i tre løp.

PRIVAT- OG KOMMUNAL STYRERGRUPPE:

Styrernetverket vil være en arena for å drøfte utviklingsarbeidet, skape motivasjon, og felles forankring av prioriteringer og praktisk gjennomføring. Styrerne skal lede utviklingsarbeidet i egen barnehage, det vil derfor være fokus på ledelse og hvordan det kan jobbes systematisk med å bygge kapasitet for alle ansatte. Det vil legges opp til refleksjoner og deling av erfaringer kombinert med teori. Lokalt nettverk planlegger og leder prosessen. Felles satsing med felles forandring har som mål at alle barn i Bamble opplever et likere barnehagetilbud av høy kvalitet.

SAMARBEIDSBARNEHAGER:

Nytt i år er at vi oppretter samarbeidsbarnehager. Det vil si at to og to barnehager samarbeider i utviklingsarbeidet. Omfang og praktisk gjennomføring planlegges i hvert enkelt samarbeidsteam, og det legges opp til samskaping. Gjennom felles deling av kompetanse, erfaringer og refleksjoner fra ulike praksiser skaper vi ny forståelse og får nye ideer til utvikling av praksis sammen. Samarbeidsbarnehagene må sikre felles møtearenaer gjennom året, hvor man har faglige temaer knyttet til utviklingsarbeidet. Møtene kan inneholde teori, erfaringsdeling og refleksjoner til felles læring. Målet er barnehagebasert kompetanseutvikling med praksisnær tilnærming, hvor alle ansatte deltar og kan motta inspirasjon utenfra til felles læring.

Samarbeidsbarnehagene er: Falkåsen kunst- og kulturbarnehage og Sundby barnehage, Stokkevannet barnehage og Nustad barnehage, Grasmøy naturbarnehage og Uksodden barnehage, Solstua kulturbarnehage og Tirilltoppen barnehage, Grashoppa barnehage og Rønholt barnehage.

ARBEIDSGRUPPER PÅ TVERS AV BARNEHAGENE

Arbeidsgruppen består av ressurspersoner og styrere fra private og kommunale barnehager. Det er lokalt nettverk, i samarbeid med USN, som koordinerer prosessen. I arbeidsgruppen vil det være fokus på ledelse av inkluderende språk- og lekemiljø. Innholdet vil være en kombinasjon av teori, deling av erfaringer, refleksjon og oppgaver mellom samlingene. På denne måten drar vi nytte av hverandres kompetanse på tvers av barnehagene, slik at det kommer alle barna til gode. Ressurspersonene har et medansvar til å lede utviklingsarbeidet i egen barnehage, derfor vurderes ledelse som relevant fokus i denne gruppa.

Forklaring til modellen:

Privat og kommunal styrergruppe
Lokalt nettverk
Barnehagene/samarbeidsbarnehager
Arbeidsgruppemøte
Liv og røre

Dato	Innhold/aktivitet - høst	Deltakere	Ansvar
12. august KI 8-12 Bamble ungdomsskole	Skolenes planleggingsdag Fra forståelse til handling «Felles praksis i møte med uro, atferd og relasjoner» Fagøkt med Anne-Kristin Imenes, psykologspesialist barn og unge	Styrere og ressurspersoner	Oppvekstlaget
19. august KI 12 -15	Møte i lokalt nettverk Innhold: • Årshjul kompetanseplan • Planlegge felles styremøte i september • Planlegge arbeidsgruppemøtet i september • Bestille bokpakke bildebøker	Lokalt nettverk	Leder av nettverket
20.august Møterom: Langen	Felles styremøte: Workshop – trygt og godt barnehagemiljø Kompetanseplanen 2026/27 Ledelse av inkluderende språk- og lekemiljø Samarbeidsbarnehagene	Private og kommunale styrere	Virksomhetsleder barnehage Barnehagemyndigheten Lokalt nettverk
28. august	Barnehagens kompetanseplan Styrer sender inn barnehagens kompetanseplan til barnehagemyndigheten. Videresendes til USN og lokalt nettverk		Styrer

3. september Kl. 8.00 - 15 Møterom: Langen	Felles styremøte: - Samarbeidsbarnehagene - Hvordan ser det ut i vårt inkluderende språk- og lekemiljø (ståstedsanalyse basert på årsplan/kompetanseplan) - Innspill fra styrerne til arbeidsgruppemøte 23.09 Kompetanseteam og samarbeid med PPT	Private og kommunale styrere Simen, Inger Helene og Eli	Lokalt nettverk Virksomhetsleder barnehage PPT (i deler av møtet)
16. september Kl 8 - 11	Møte i lokalt nettverk Planlegge felles styremøtes 24.09 Planlegge felles personalmøte 14.10	Lokalt nettverk og USN	Leder av nettverket
17. september Kl 9 – 15.30 Ælvespeilet	Kontaktmøte statsforvalteren Inkluderende barnehagemiljø	Styrere i private og kommunale barnehager Barnehageeier	Statsforvalteren
23. september kl. 12-14.30 Solstua, oppe	Arbeidsgruppemøte Tema Ledelse av inkluderende språk- og lekemiljø (Samskappingsverksted)	Styrere og ressurs-personer	Lokalt nettverk og USN, Anne M. Øines
24. september Kl. 8 – 10.45 Møterom Langen	Felles styremøte Tema fra Arbeidsgruppemøtet Ledelse av inkluderende språk- og lekemiljø	Private og kommunale styrere	Virksomhetsleder barnehage Lokalt nettverk
14. oktober 17.15 - 20.00 Skjærgården hotell og badepark	Felles personalmøte - Inkluderende språkmiljø - Med Anne Marie Øines - Matservering		Lokalt nettverk og USN
15. oktober Langen 8 - 15	Felles styremøte Pedagogisk ledelse Samskaping og tverrfaglig samarbeid (PPT frem til 14.30) Erfaringdeling kompetanseteam	Private og kommunale styrere PP-rådgivere, avd.leder PST og Viksomhetsleder PPT	Virksomhetsleder barnehage PPT

21. oktober kl. 12.00-15.00 Møterom Langen	Møte i lokalt nettverk Evaluere arbeidsgruppemøtet 23.09 og felles personalmøte 14.10 Planlegge arbeidsgruppe i januar Planlegge felles styremøte 19.11	Lokalt nettverk og USN	Leder av nettverket
22. oktober	Fagsamling Liv og røre • Kosthold og matglede		
Oktober- november	Arbeid ute i hver enkelt barnehage/ samarbeidsbarnehager Tema Ledelse av inkluderende språk- og lekemiljø Personalmøte – spre innholdet fra arbeidsgruppemøtet 23.09	Personalet	Styrer og ressursperson
19.november Kl 8 – 15 Møterom: Langen	Felles styremøte: • Samarbeidsbarnehagene • Informasjon om Basil		Lokalt nettverk Virksomhetsleder barnehage Barnehaagemyndighet
25. november Kl. 12-15.00 Møterom Trekanten	Møte i lokalt nettverk Planlegge felles styremøte 10.12 Planlegge felles arbeidsgruppemøte 13.01	Lokalt nettverk og USN	Leder av nettverket
10. desember kl 8 -15 Møterom Hørsfjell	Felles styremøte Lærende møter – innramming Samskaping og tverrfaglig samarbeid PPT frem til 11.30	Private og kommunale styrere PP-rådgivere, avd.leder PST og Virksomhetsleder PPT	Lokalt nettverk Virksomhets- leder barnehage
Dato	Innhold/aktivitet - vår	Deltakere	Ansvar
13.januar 12 – 14.30 Halen gård	Arbeidsgruppemøte Ledelse av inkluderende språk- og lekemiljø	Styrere og ressurs-personer	Lokalt nettverk og USN, Anne M. Øines
Januar- mars	Arbeid ute i hver enkelt barnehage/ samarbeidsbarnehager Tema :	Personalet	Styrer og ressursperson

	<i>Ledelse av inkluderende språk- og lekemiljø</i> Personalmøte – spre innholdet fra arbeidsgruppemøtet 13.01		
Møterom	Møte i lokalt nettverk	Lokalt nettverk og USN	Leder av nettverket
28.januar K1 8 -15 Møterom: Langen	Felles stytermøte Ledelse av inkluderende språk- og lekemiljø Behovsmelding etter analysearbeidet	Private og kommunale styrere	Lokalt nettverk Virksomhetsleder barnehage
Mars? Halen gård ?	Arbeidsgruppemøte Presentasjon og evaluering av arbeidet i samarbeidsbarnehagene	Styrere og ressurs-personer	Lokalt nettverk og USN
7. april	Liv og røre Fysisk aktivitet og bevegelsesglede	Styrere, pedagoger og støttepedagoger	Lokalt nettverk og USN
April– juni	Arbeid ute i hver enkelt barnehage/ samarbeidsbarnehager	Barnehagene og USN	Styrer og ressursperson Samskaping Bhg - USN
	Felles stytermøte	Private og kommunale styrere	Lokalt nettverk Virksomhetsleder barnehage
	Møte i lokalt nettverk - Innspill fra stytermøtet - Evaluering av året - Kompetanseplan 2027-2028 - Planlegge stytermøte	Lokalt nettverk og USN	Leder av nettverket
Møterom Langen	Felles stytermøte	Private og kommunale styrere	Lokalt nettverk
Ikke avklart	Møter i lokalt nettverk Det settes inn møter ut fra behov.	Lokalt nettverk og USN	Leder av nettverket

PLAN FOR KOMPETANSEUTVIKLING I _____ BARNEHAGE

Samarbeid med
Statsforvalteren i Vestfold og Telemark
Universitetet i Sørøst-Norge (USN)

Et inkluderende miljø for omsorg, lek, læring og danning

Tema for barnehageåret 2026 – 2027:

Ledelse av inkluderende språk – og lekemiljø. Sammen skaper vi inkluderende og attraktive barnehager

Mål:

- Barnehagen skal støtte barn i å ta vare på seg selv, hverandre og naturen.
- Alle barn er i lek og opplever seg betydningsfulle i fellesskapet
- Barnehagene har en tydelig ledelse og bygger høy kapasitet, gjennom å utvikle kompetanse, motivasjon og felles verdier

Barnehagens bakgrunn for valg av mål og tiltak: (Hvordan har barnehagen kommet fram til disse valgene?).

Etter evalueringen av tidligere år, ønsket vi å arbeide mer rettet mot barnehagens grunnstruktur og profil. Derav valg av årstema som er rammeplanens fagområder. Samtidig ser vi et behov for å samle fokus mellom tema og prosess. På denne måten ser vi for oss at vi kan i større grad oppleve eierskap og nytteverdi for alle uansett rolle. Vi fletter årstema inn i Rekomp mål for å synliggjøre felles tråd, da årstema hos oss er mer konkret og nært flere.

Vi tar med oss Rekomp inn i ledergruppen ved å ha møtepunkt med samarbeidsbarnehagen i løpet av året.

Barnehagens mål 2026 - 2027

- Vi skal bruke fagområdene aktivt i lek og hverdag.
- Rekomp for oss blir dette året å bruke lek, språk og atferds forståelse som gjennomgående perspektiver i arbeidet med rammeplanens fagområder.
- Vi reflekterer sammen i personalgruppa for å utvikle praksisen vår.
- Synliggjøre ASK og bevissthet til tegn-til-tale begrep på alle avdelinger.

Plan for tiltak 2026 - 2027

- Felles forståelse: Vi setter av tid på fellesmøter til å snakke om hva fagområdene betyr i praksis, og hvordan de kan bli en naturlig del av lek og hverdagsaktiviteter – ikke noe som kommer “ved siden av”.
- Kommunikasjon, språk og tekst vil få ekstra fokus gjennom hele året med bakgrunn i målene for året som kommer.

• Vi bruker lek, språk og atferds forståelse som gjennomgående perspektiver i arbeidet med Rammeplanens fagområder. Gjennom lek og meningsfulle fellesskap skal barna få utvikle språk, sosial kompetanse og forståelse for seg selv og andre. Personalet skal møte barns atferd som kommunikasjon og søke å forstå behovene og forutsetningene som ligger bak barnas uttrykk. • Vi tilpasser miljø, relasjoner og pedagogisk praksis slik at alle barn får muligheten til å delta, medvirke og høre til i fellesskapet. • Praksis nær refleksjon: Vi deler erfaringer fra hverdagen, ser på konkrete situasjoner fra avdelingen og reflekterer sammen: Hvor ser vi fagområdene i leken? Hva kunne vi gjort annerledes? • Bevisst voksenrolle: Vi øver på å være tilstedeværende voksne som støtter, utvider og setter ord på det barna gjør, slik at fagområdene blir synlige gjennom samspill. • Observere og justere: Vi observerer barnas lek og interesser, og bruker dette som utgangspunkt for å justere lekemiljø og aktiviteter. • I samarbeid med samarbeids barnehagen ønsker vi å møtes i ledermøter for å skape et profesjonsfellesskap på tvers av ulike barnehager og kultur. Her vil vi lage muligheter for lederne til å møtes for å reflektere over profesjonsrolle i endringsledelse.	
Dato:	Sted:
_Eline Marthinsen_____ Sign. styrer	_Elin Bærulfsen_____ Sign. ressursperson

Frist for å sende inn barnehagens kompetanseplan er 28.08.2026

LITTERATURLISTE (LISTEN KAN BLI ENDRET UNDERVEIS)

- Tholin, K. R. (2022). *Barnehagelærer og pedagogisk leder - verdibevisst meningsledelse av barna, innholdet og personalet*. Fagbokforlaget.
- Per Brodal og Charlotte Lunde (2022) *Lek og læring i et nevro perspektiv – hvordan gode intensjoner kan ødelegge barns lærelyst*. Universitetsforlaget
- Hege Hansson og Lillian Gjerpen (2015). *En barnehage til Begjær. Å gi form til barnehagens innhold*. Fagbokforlaget.

- Trude Anette Brendeland (2018). *Lekelyst – med rom for innelek*. Pedagogisk forum.
- Merete Lund Fasting (2019). *Barns utelek*. Universitetsforlaget.
- Ellen Beate Hansen Sandsæter (2020). *Barnehagens fysiske inne- og utemiljø. Inspirasjon til lek*. Universitetsforlaget.
- Pål Riis og Jan Merok Paulsen (2022). *Ledelse som praksis, Å utvikle skolen gjennom lærende møter og prosesser*. Universitetsforlaget
- Henning Bang og Thomas Nettet Midelfart (2019). *Effektive ledergrupper*. Gyldendal
- Podkast: *Perspektiver – på barnehagefaglige fenomener*. Episode 24: Bente Ulla & Ann Sofi Larsen - om perspektiver på pedagogisk dokumentasjon og veiledning.
- <https://www.usn.no/podkast/podkaster/perspektiver-pa-barnehagefaglige-fenomener>
- Kolle, T., Larsen, A. S., Ulla, B. (2017). *Pedagogisk dokumentasjon: Inspirasjoner til bevegelige praksiser* (2. utg.). Fagbokforlaget. (Særlig aktuelt er kapittel 8)
- Wenche h. Iversen, Birgitte Ljunggren og Kari Hoås Moen (red.) (2021) *Utadrettet barnehageledelse*. Universitetsforlaget
- Marianne Torve Martinsen (red.) (2021) *Trygt og godt i barnehagen – barns rett til et godt og psykososialt miljø*. Cappelen Damm Akademisk
- Birgitte Fjørtoft (2020) *Perlet furunål, en innføring i barns lek*. Universitetsforlaget
- Anne-Lise Arnesten (red.) (2017) *Inkludering Perspektiver i barnehagefaglige praksiser* (2.utg.). Universitetsforlaget
- Kleppe, Rasmus; Sando, Ole Johan; Hansen Sandseter, Ellen Beate (2020) *Innendørs risikofyllt lek: muligheter for spenning og variasjon i barnehagens lekemiljøer*, [artikkel](#)
- Einar Sundsdal og Maria Øksnes *Til forsvar for barns spontane lek*. NOASP. [Artikkel](#)
- Marit Bøe, m.fl. *Styrken vår er gruppa, det å være sammen mange*, Artikkel
- Sundal og Øksnes (årstall) *Om å verdsette barns lek*. Artikkel
- Else Johansen Lyngseth (red.) (2022) *Tidlig innsats i tidlig barndom*, Gyldendal
- Trine Solstad, Thurid Torsby og Anne Marie Øines (2017) *Lesepraksiser i barnehagen*

NYTTIGE LINKER

[Barnehagen for en ny tid, nasjonal barnehagestrategi mot 2030](#)

[Kompetanseutvikling | udir.no](#) Informasjon om tilskuddsordningene for videreutdanning og kollektiv kompetanseutvikling og oversikt over andre ordninger for kompetanseutvikling.

[Kvalitet i barnehagen - regjeringen.no](#)

Meld. St. 6 (2019-2020). [Tett på - tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO](#)

[Barnehage | udir.no](#)

[Barnehagemiljø | udir.no](#)

- Råd og forskning om trygt og godt barnehagemiljø

- Barnehagemiljø og aktivitetsplikten; forebygging og tiltak
- Kompetansetilbud; kompetansepakker om trygt og godt barnehagemiljø, lek i barnehagen, og om inkluderende praksis

[Barnets beste-vurderinger og retten til å bli hørt | udir.no](#) - barnehagemiljø

[Artikkel - Hvordan forholder barnehagelærere og styrer seg til mobbing i barnehagen](#)

[Del 1 Barns rettigheter - youtube](#)

[Del 2 Nulltoleranse og forebyggende arbeid - YouTube](#)

[Del 3 Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø - YouTube](#)

[FUB – Hvordan skape et trygt og godt barnehagemiljø](#)

[Hvordan skape et trygt og godt barnehagemiljø, refleksjonsspørsmål til bruk i personalgruppene, samt opplegg til foreldremøter](#)

Mobbeombudet i Vestfold og Telemark – ulike filmer:

- [Bakgrunn for lovverket og grunnleggende prinsipper for å forstå det \(1\) - YouTube](#)
- [Hvordan sikre effektiv aktivitetsplan, felles oppfattelse og positiv utvikling? \(2\) - YouTube](#)
- [Aktivitetsplan - En konkretisering \(3\) - YouTube](#)

[Kompetansepakke om et flerspråklig barnehagemiljø](#) Udir

[Inkluderende og mangfoldige leseopplevelser NAFO](#) Flerspråklige fortellinger, både som digitale fortellinger med lyd støtte og som utskriftsvennlige bøker.

[Boktips for lesing i barnehagen | Universitetet i Stavanger](#)

[Alternativ og supplerende kommunikasjon \(ASK\) | udir.no](#)

Miniforedrag Udir:

- [Voksnes betydning for barns livsmestring og helse](#)
- [Lekens betydning for barns livsmestring og helse](#)
- [Et helhetlig syn på livsmestring og helse i barnehagen](#)
- [Språkstøtte til flerspråklige barn](#)

[E-læring om barns rettigheter - Barnets beste vurdering](#) Barneombudet

[Verktøykassa for at barn skal ha det bra \(det er deg det\) RBUP](#) Regionsenter for barn og unges psykiske helse Øst og Sør

[Barns utvikling - filmer og oppgaver om barns behov, atferd og utvikling, og voksenrollens betydning](#) RBUP

Ressursperson fra USN: [Anne Marie Øines - Universitetet i Sørøst-Norge](#)

[Kommuneplanens samfunnsdel med prioriteringer for kommunestyreperioden 2024-2027](#)

[Program for veiledningsordningen i skole og barnehage - Compilo](#)

[Ståstedsanalyse for barnehage](#) Forms, kvalitetsvurdering.no